



Europos Sąjungos
Taryba

Liuksemburgas, 2021 m. birželio 14 d.
(OR. en)

8856/21

DEVGEN 97
EDUC 175
SAN 300
SUSTDEV 66
ACP 44
RELEX 440
COVID-19 206

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2021 m. birželio 14 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8654/21

Dalykas: Europos komandos pasiryžimo užtikrinti žmogaus socialinę raidą
stiprinimas
- Tarybos išvados (2021 m. birželio 14 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos komandos pasiryžimo užtikrinti žmogaus socialinę raidą stiprinimo, kurias Taryba priėmė 2021 m. birželio 14 d. vykusiam 3802-ame posėdyje.

Europos komandos pasiryžimo užtikrinti žmogaus socialinę raidą stiprinimas

Tarybos išvados

1. Taryba pakartoja, kad žmogaus socialinė raida yra itin svarbi siekiant panaikinti skurdą ir pasiekti darnaus vystymosi tikslus (DVT), be kita ko, užtikrinant, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. Todėl veikla žmogaus socialinės raidos srityje yra vienas iš esminių ES išorės veiksmų ir tarptautinių partnerysčių elementų, vadovaujantis naujuoju Europos konsensusu dėl vystymosi ir Darnaus vystymosi darbotvarke iki 2030 m.
2. Taryba pabrėžia, kad reikia iš naujo sutelkti dėmesį į paramą žmogaus socialinei raidai visuose ES išorės veiksmuose ir daryti pažangą šioje srityje. Tam reikalinga tiek tvirta politinė lyderystė, tiek bendros pastangos, ypač tose srityse, kur poreikiai yra didžiausi. Kartu atsiranda galimybių ginti ES interesus ir vertybes kartu remiant veiksmingą daugiašalę tvarką, kurios pagrindas – Jungtinės Tautos (JT).
3. Taryba pripažįsta žmogaus socialinės raidos skatinimo pridėtinę vertę ir abipusiai naudingą potencialą kaip vieną iš pagrindinių ES požiūrio į vystymąsi komponentų dabartiniame geopolitiniame kontekste, kartu visapusiškai pripažindama, kad vystymąsi skatina šalių partnerių prioritetai ir atsakomybė. Todėl Taryba remia sustiprintą Europos komandos požiūrį į žmogaus socialinę raidą.
4. Taryba pažymi, kad COVID-19 pandemija ir jos socioekonominės pasekmės, be kita ko, didėjantis maisto stygius ir visų formų mitybos nepakankamumas, yra beprecedentis sukrėtimas žmogaus socialinei raidai, kuris kelia grėsmę per pastaruosius dešimtmečius pasiektai pažangai, didina nelygybę ir pažeidžia socialinę sanglaudą, todėl ji primena, kad tvarios gaivinimo pastangos turėtų būti orientuotos į žmogų ir nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje, siekiant tobulinamojo ir ekologiškesnio atkūrimo, kartu taikant žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį.

5. Pripažindama, kad žmogaus teisės, lyčių lygybė ir nediskriminavimas yra žmogaus socialinės raidos kertiniai akmenys, Taryba pripažįsta, kad itin daug dėmesio reikia skirti galimybei naudotis visomis žmogaus teisėmis ir dalyvavimui, *inter alia*, kalbant apie mergaites ir moteris, neįgaliuosius ir LGBTI asmenis, taip pat palankių sąlygų neturinčių, pažeidžiamų ir marginalizuotų asmenų, įskaitant vaikus, apsaugai.
6. Taryba pripažįsta, kad sveikata ir švietimas yra pagrindiniai žmogaus socialinės raidos sudedamieji elementai, kurie taip pat priklauso nuo kitų pagrindinių socialinių paslaugų, tokių kaip aprūpinimas maistu ir mityba, vanduo, sanitarija ir higiena, taip pat socialinė apsauga. Taryba pabrėžia, kad itin daug dėmesio reikia skirti tokiai vaikų ir paauglių mitybai, kuri užtikrintų jų augimą ir potencialo plėtojimą, be kita ko, įgyvendinant mokyklų sveikatingumo ir mitybos programas. Taryba pripažįsta, kad sisteminė parama visų pirma sveikatos ir švietimo sektoriams yra itin svarbi siekiant užtikrinti prevenciją ir atsigavimą, didinti atsparumą, skatinti stabilumą ir tvarų augimą bei švelninti ilgalaikį pandemijos poveikį pajamų praradimui ir skurdui. Taryba pripažįsta, kad šioje srityje dėmesį reikia sutelkti į mažas pajamas gaunančias ir pažeidžiamas šalis.
7. Pripažindama žmogaus socialinės raidos daugialypį pobūdį, Taryba dar kartą akcentuoja, kad svarbu spręsti sąsajų su kitais prioritetais ir sritimis klausimą, *inter alia*, socialinės apsaugos, gero valdymo, klimato kaitos, žaliosios ekonomikos, jaunimo, darbo vietų, skaitmeninimo vystymosi labui (D4D) ir trigubos sąsajos srityse. Be to, Taryba pripažįsta, kad pilietinė visuomenė atlieka labai svarbų vaidmenį siekiant žmogaus socialinės raidos rezultatų.
8. Taryba ragina imtis visapusiškų veiksmų, kad būtų stiprinamos sveikatos sistemos ir užtikrinama visuotinė sveikatos apsauga, įskaitant lygias galimybes naudotis kokybiškomis, veiksmingomis, įtraukiomis ir įperkamos sveikatos paslaugomis. Taryba taip pat pabrėžia, kad reikia skatinti kurti tokias visuomenes, kurios sudarytų galimybes žmonėms gyventi sveiką gyvenimą, visuomenės sveikatą propaguojant ne tik sveikatos sektoriuje.

9. Taryba primena, kad ES išlieka įsipareigojusi dėti daugiau pastangų ir veiksmų, skirtų propaguoti, ginti ir įgyvendinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, taip pat jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir išlieka įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises šiame kontekste. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir įgyvendinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su savo seksualumu ir lytine bei reprodukine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti visuotinę prieigą prie kokybiškos ir įperkamos visapusiškos informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir sveikatos priežiūros paslaugas.
10. Taryba taip pat pabrėžia, kad svarbu stiprinti partnerių pasirengimą, atsparumą ir reagavimo pajėgumus grėsmių sveikatai atveju ir remti sveikatos saugumą pasaulyje, be kita ko, įgyvendinant koncepciją „Viena sveikata“. Atsižvelgdama į tai, Taryba palankiai vertina tai, kad sukurta nauja koncepcijos „Viena sveikata“ klausimų aukšto lygio ekspertų grupė. Be to, Taryba primena pasaulinio aukščiausiojo lygio susitikimo visuomenės sveikatos klausimais ir Pasaulio sveikatos asamblėjos suteiktą galimybę pasidalyti COVID-19 pandemijos metu įgyta patirtimi ir parengti tolesnio daugiašalio bendradarbiavimo ir bendrų veiksmų, skirtų užkirsti kelią būsimoms pasaulinėms sveikatos krizėms, principus.
11. Taryba pabrėžia, kad svarbu visiems užtikrinti visuotinę, lygią, kokybišką prieigą už prieinamą kainą prie svarbiausių vaistų, vakcinų ir sveikatos technologijų, visų pirma ES ir valstybėms narėms nuolat remiant Prieigos prie kovos su COVID-19 priemonių spartinimo iniciatyvą (iniciatyvą „ACT Accelerator“), COVAX kaip pagrindinę priemonę siekiant užtikrinti teisingą saugių ir veiksmingų vakcinų nuo COVID-19 platinimą, kuri remiama pagal ES dalijimosi vakcinomis mechanizmą, ir teikiant paramą dvišaliu, šalies ir regionų lygmeniu. Be to, Taryba remia šalių partnerių pajėgumų įgyvendinti skiepijimo kampanijas stiprinimą.

12. Taryba ragina teikti visapusišką, gerai koordinuojamą ir veiksmingą paramą pasaulio, regionų ir šalių lygmeniu, kad būtų stiprinamos švietimo sistemos atsižvelgiant į šalių partnerių poreikius ir prioritetus, be kita ko, teikiant finansavimą pagal pasaulines partnerystes, pavyzdžiui, Pasaulinę partnerystę švietimo srityje. Taryba taip pat ragina teikti paramą siekiant užtikrinti, kad būtų užbaigiamos nemokamo, lygiateisio ir kokybiško ikimokyklinio, pradinio, vidurinio ir aukštojo mokslo programos, kadangi tai viena iš būtinų jaunimo, visų pirma mergaičių ir marginalizuotose bendruomenėse gyvenančių bei pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų, pavyzdžiui, pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų, ateities perspektyvų sąlygų. Techninių ir profesinių įgūdžių ugdymo skatinimas pasitelkiant tinkamo profesinio rengimo, švietimo ir mokymo sistemas visą gyvenimo ciklą yra itin svarbus veiksnys didinant verslumą ir tvarių darbo vietų kūrimą.
13. Be to, Taryba pabrėžia, kad reikia gerinti švietimo kokybę visais lygmenimis siekiant užtikrinti aktualius ir veiksmingus mokymosi rezultatus, kad būtų aktyvuotas pokyčius lemiantis švietimo poveikis; tai turėtų būti daroma remiant mokytojus ir užtikrinant, kad besimokantieji, visų pirma mergaitės ir labiausiai atsiliekantys asmenys, įgautų pamatinių ir skaitmeninių įgūdžių.
14. Taryba ragina Komisiją ir EIVT priimti konkrečius ir išmatuojamus įsipareigojimus padidinti finansinę paramą sveikatos, švietimo, socialinės apsaugos ir kitoms pagrindinėms socialinėms paslaugoms, kad būtų pasiektas naujajame Europos konsensuse dėl vystymosi nustatytas tikslas bent 20 % oficialios paramos vystymuisi (OPV) išlaidų skirti žmogaus socialinei raidai ir socialinei įtraukčiai, taip pat pagal būsimą Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) „Globali Europa“ nustatyti tikslai. Taryba prašo valstybių narių prisidėti prie šių pastangų.
15. Taryba ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares toliau intensyvuoti pastangas, kad ne vėliau kaip 2030 m. būtų bendrai pasiekta lyčių lygybė išorės veiksmuose, be kita ko, siekiant atitinkamo tikslo pagal būsimą KVTBP „Globali Europa“, ir atsižvelgdama į tai atkreipia dėmesį į Europos Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio bendrą komunikatą dėl Trečiojo lyčių lygybės veiksmų plano.

16. Taryba akcentuoja „glaudesnio darbo drauge“ ir Europos komandos iniciatyvų svarbą siekiant užtikrinti transformacinį poveikį vykdant programavimą bei Europos komandos iniciatyvas ir siekiant padidinti pasaulinių pagalbos iniciatyvų ir lėšų veiksmingumą, koordinavimą ir atskaitomybę, be kita ko, kalbant apie JT, Pasaulio banką ir Tarptautinį valiutos fondą. Atsižvelgdama į tai, Taryba ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares padaryti išmatuojamą ir struktūrizuotą pažangą užtikrinant, kad, vadovaujantis Europos komandos požiūriu, ES taptų pirmaujančia pasauline partnere žmogaus socialinės raidos srityje.
17. Taryba ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares vadovautis įvairius suinteresuotuosius subjektus apimančiu požiūriu, visapusiškai pasinaudojant ES priemonių rinkiniu, *inter alia*, politiniu dialogu ir dialogu politikos klausimais, tarpusavio keitimusi žiniomis, technine pagalba ir viešojo sektoriaus ekspertinėmis žiniomis (vykdant porinę veiklą ir TAIEX), parama biudžetui ir novatoriškomis finansinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, būsimu „Europos darnaus vystymosi fondu +“ (EDVF+).
18. Taryba pabrėžia, kad į dialogą politikos klausimais, finansavimo strategijas ir veiksmus, pavyzdžiui, visuotinio ekonomikos gaivinimo iniciatyvą, reikia integruoti plataus užmojo socialinius, aplinkos ir klimato tikslus, kad būtų užtikrintas tobulinamasis ir ekologiškesnis atkūrimas, prisidėta prie visų turimų išteklių siekiant DVT suderinimo ir finansuojamos socialinės bei ekonominės priemonės, kuriomis remiamas tvarus atsigavimas po COVID-19 krizės, tinkamai atsižvelgiant į skolos tvarumo kriterijus. Parama viešųjų finansų valdymui ir vidaus išteklių sutelkimui taip pat atlieka svarbų vaidmenį šiame kontekste.
19. Be to, Taryba ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares pasinaudoti ir pasidalyti patirtimi, įgyta investuojant į žmogaus socialinę raidą, akcentuojant metinį JT žmogaus socialinės raidos ataskaitos indėlį. Taryba pabrėžia, kad svarbu imtis veiksmų siekiant sustiprinti stebėseną, vertinimą, įrodymais grindžiamą žinių valdymą ir atskaitomybę, suaktyvinti pagal amžių, negalią ir lytį suskirstytų duomenų rinkimą, taip pat užtikrinti veiksmingą komunikaciją apie ES pastangas ir jų matomumą.